

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

درویش وردک

۰۴ دسمبر ۲۰۱۶

پنځه پنځوسم مجلس (دخدای په غوښتنه رضا)

دجمعی په ورځ سهار ۵۴۵ هجری قمری کال دروژی په میاشت کی شیخ عبدالقادر (رضی الله تعالی عنه) په مدرسه کی داسی وفرمایل: هرڅوک چی غواری په الهی قضا ورته رضا حاصله شی، باید تل دمرگ په یادوی، دمرگ یاد مصائب اوستونزی آسانه کوی. هغه (دخدای قضا) پرځان او اولادو اونورومتعلقینوسخته مه گڼه، اووایه: خدای زما په مصالحو ترما ښه خبردی. اوهرکله که په دی حالت دی مداومت درلود، درضا لذت اوله مقدراتوسره به سازگاری درته حاصل شی، اوبلاوی او آفات به تولیزه درڅخه کډه وکړی، اودهغوی پرځای به بی شماره الهی نعمتونه لاس ته درشی، ځکه چی دخدای په غوښتنه رضا، تل ددی موجب گرځی چی له هرلوری درته دحق لخوا نعمت اورحمت رانازل شی.

وای پرتا! ای له خدایه غافله، دخلکو سره بوختیا تادحق له یاده ونه باسی. له خدایه لږدرزق اوروزی وسعت وغواره، شاید ستا په گڼه نه وی، ته نه پوهیږی چی سود اوزیان دپه څه کی دی، پس خاموشه اوسه اودحق په رضا قانع، اوپه ټولو احوالاتوکی دخدای شکر اومننه پرځای کړه. که دوسعت رزق وموند اوژبه دی په شکر گویا نه وه؟ هغه وسعت اوپراخی درته فتنه ده، اوهمدارنگه که فقیری اوتنگدستی دصبرسره مله نه وه، بیا هم فتنه ده. دمنعم شکر دنعمت دازدیاد سبب گرځی اودحق قرب ته دی رسوی. صبر د عقیدې دثبات اودهغی ناصر اوموید دی، اوددنیاو عاقبت دخیر سبب گرځی، امدخدای له غوښتنی سره اعتراض حرام اودظاهر اوباطن دتکدراوتوروالی سبب گرځی.

وای پرتا! ددی پرځای چی ځان دخدای دافعالوپه وړاندی په اعتراض اونیوکوسرگرم کړی، زره په خدای مشغول وساته، ترڅو بلاوی درڅخه لیری شی اودآفاتو اورمرشی. اوته ای دباطل مدعی په کوم کارپسی یی؟ عزوجل خدای دخپل رحمت اومحبت په خزاینواگاه دی. له ده وغواره ترڅو تا دعنایت مشمول وگرځوی. اوهرکله دحیرت اوسرگردانی سره مخ شوی نو وواپه (یادلیل المتحیرین) ما خپلی پیژندنی ته راهنمایی کړه، اوناظه بلا له مالیری کړه. اما هغه چی دقرب په مقام کی دی په ټولو احوالاتو کی خاموش دی اوچپ، اودحق په نظاره بوخت، دهغه میلمه په مثال دی چی هرڅه ورته حاضرشی، اعتراض نکوی، بلکه په حسن ادب سره تری گڼه پورته کوی، اوکه ورته خواره وړاندی شی نو دامردتسره کولولپاره تری گڼه پورته کوی، نه په اختیار اودنفس په اشتها.

پوه شه چی سوال اوغوښتنه دلیری والی اوبعد په وخت کی ده، اوسکوت دقرب په وخت کی. داوولیاالله قوم پرته دحق له ذاته بل څوک نه پیژنی، ددنیوی اربابو علاقه یی له زره ایستلی، اوپه مادی اسبابوله زره ترلوڅخه تش شوی دی،

که په ورځو او میاشتو خواړه اوڅښاک ورته ونه رسیری، د عجز اظهار نه کوی او کاملاً بی مبالا تودی، ځکه پوه دی چی ددوی مغذی دحق ذات دی، هروخت چی وغواړی دوی ته غذا ورکوی.

هرڅوک چی دخدای دوستی مدعی وی اودهیلو لاس یی نوروته غزولی وی، په خپله ادعا کی کاذب دی. اوبوازی هغه وخت دالهی بی دریغه دسترخوان میلمه کیږی چی دمحبوبیت مقام ته نایل شوی وی، اوپه دی حالت کی ورته ویل کیږی: هغه څه چی غواړی وغواړه اوگټه تری پورته کړه. محب اودستداردقبض په حال دی، اومحبوب دبسط په حال کی، حرمان اونومیدی دمحب لپاره خانگری ده او عطا اوبخشش دمحبوب لپاره. بنده ترڅوچی دمحب په مقام کی دی، درنځ اوربرپه حال اودقوت په کسب کی دی، اوهرکله چی یی دمحبوب درجی ته ارتقاء وکړه، رنځونه ختمیږی، اودروزی پراخوالی او هوساینه اورفاه ورته مخه کو، اودا دهغه صبر او ثبات په برکت دی چی دمحبت په وخت کی یی درلودلی وی.

دخدای پروراندی دخلکو حب، اودبندگانو پروراندی دخدای عنایت دخلکو دعنايت اومحبت په ډول ندی: **(أَيُّسَ كَمِثْلِهِ شَيْئٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ).**

لوی خدای دضرب المثل پواسطه خلک دمعانی پوهولو اودزړه صفاته گماری. اوهرچاته چی وغواړی دزړه پاکوالی او اودروزی پراخوالی بیښی. ددی قوم (اولیاءالله) ځینی افراد داسی دزړه دوست خاوندان کیږی، چی ټول آسمانونه اوځمکه پکی ځانیږی، دخدای ددی مردانو زرونه دموسی (علیه السلام) دعصاء (لکنی) په څیردی، دموسی لکنه په لومړیو کی دحکمت په مقام کی وه اوبیا دقدرت مقام ته ورسیده، لومړی به یی خپل کالی اوتوبنه چی نشوای وړلای دهغی پواسطه پورته کولو، اوکه په لاره کی به ستومانه شو، نو تکیه به یی پری کوله، اودخوب په وخت به یی خطر ونه تری لیری کول، هرډول میوه به یی ورته راوړله، اوددمی په وخت به یی سیوری ته کښیناسته، دخدای قدرت به یی پکی لیده، دهغی پواسطه دخدای له قدرت سره آشنا شو، اوکله چی په پیغمبری مبعوث شو نوخدای مقرب وگرز او، اوداسی یی ورته خطاب وفرمایه: **(مَا تَلَكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَى؟ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَ أَهْشُ بِهَا عَلَى عَنَمِي وَ لِي فِيهَا مَارَبٌ أُخْرِي).** «ای موسی، هغه څه چی په ښی لاس کی لری څه دی؟ وویل: دازما لکنه ده چی پری تکیه کوم، اوددهغی پوسيله رمه څروم، اودهغی پواسطه نورکارونه هم ترسره کوم. سوره طه، آیه ۷۱». اوبیا ورته خطاب وشو: ای موسی لکنه دی په ځمکه غوزاره کړه، نوکله چی یی پرځمکه وغورځوله، دیوه لوی مار په څیر شوه اوموسی تری وتښتید، خطاب وشوموسی ته، **(خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا)** - «هغه راپورته کړه اومه وپریږه، هغه خپل لومړی حالت ته گرزوم. سوره طه آیه ۲۱».

ددی کارڅخه دالله مقصود په خپل قدرت دموسی پوهول و، ترڅوی چی دفرعون قدرت اوجبروت په سترگوکی کوچنی شی، دفرعون اودهغی دقوم سره یی جگری ته چمتو کړی، اودخرق عاداتوسره یی آشنا کړی، اوکه په لومړیو کی دزړه اوسینی دضیق (تنگی) سره و، هغه ته یی دزړه پراخوالی اودنبوت مقام اعطاء کړ.

ای جاهله، څوک دی چی دغه قدرت نادیده وگنی اوپروراندی یی عصیان وکړی؟ پس هغه څوک چی هیڅکله تا له نظره لیری نه ساتی، مه هیروه، هغه څوک چی یوه لحظه هم له تانه غافل ندی، ته هم له ده څخه مه غافلیره. مرگ په یاد راوړه، پوه شه چی دمرگ فرشته ستا کتنه اونظاره کوی. پوه شه چی ځوانی اوددنیا مال اوتول هغه څه چی زړه دی پری تړلی، درڅخه اخلیستل کیږی، اوتول تقریطونه اوافراطونه او هغه عمرونه چی ضایع کړی دی، درته په یاد راوړی، اوته به پښیمانه شی، ولی هغه وخت به ندامت اوپښیمانی گټه ونلری. ډیر ژر به مرشی اوزما دغه نصیحتونه به درپه یادشی، او هیله به وکړی چی ای کاش زما ترڅنگ وای، اودوباره دی زما نصیحتونه اوریدلی وای. زیاروباسه ترڅوزما خبری واورى او عمل پری وکړی ترڅوپه دنیا اوعقبی کی زما ترڅنگ اوسی. زما په هکله حسن ظن ولره

ترخومی له خبروگتمن شی. اودتولوخلکوپروړاندی هم نیک چلندکوه، ترخوهم تاسواونور دیوبل له وجودڅخه بهره مندشی. کله چی په خلکو له تکیی کولو څخه بهرشوی، حق ته به ورسیری، اوداسی څه به ووینی چی هیڅ سترگی نه وی لیدلی، او هیڅ غور نه وی اوریدلی، اودهیچا په زړه او خاطرکی نه وی گرځیدلی، ولی له بده مرغه هغه څه چی ته پکی بی درست ندی، بنسټ یی سست اوبی اعتباره دی، یوه مزبله ده چی په یوه پوښته پرته ده. توبه وباسه اوحق ته راوگرزه، اوله هغی وغواړه چی ددنیا له طلبه اودآخرت له اعراضه دی وژغوری.

وای پرتا! خدای درته فقرغوره کړی دی، اوته دشتمنتوب په لټه کی یی؟ آیا نه پوهییری چی ولی دخدای دغوره توب او اختیارپروړاندی اکراه کوی؟ پس پوه شه چی- دنفس هوا اودشیطان طبع اوناپابه دوستان(چی په دی حق معترض دی)، نودهغوله څنگه لیری شه چی دخدای پراختیار اعتراض کوی، اوهغوی ته پاملرنه مه کوه، اودحق عزوجل درضا لپاره ددوی سره په مبارزه راولاړشه. هغه څه ته چی درته زړه اوباطن وایی، غورشه، ځکه هغوی یوازی په نیکی امرکوی، اوله شره اوبدیو مو منع کوی. دخدای په ورکړی فقرخوبش اوسه، ځکه رضایت په دی هکله دغنا اوبداینی په منزله دی، ځکه له صبرسره په فقرکی عصمت شتون لری، اودمعاصیوپروړاندی دبنده لپاره دامنیت سبب گرزی. اوهرکله که بنده دفقریه وړاندی صبراوشکیایی اختیارکړه، داسی اجر اوپاداش به ولری چی څوک یی په اندازه لگولو نه وی توانمند. ته بیره اوعجله لری، اوپوه شه چی عجول(بیرنی) څه لاسته نه راوړی، ځکه عجله دشيطان کاردی، اوتائی درحمان کاردی، هرکله که بیره دی وکړه نودشیطان ملگری یی، اوهرکله که دصبراوتائی درلوده نودرحمان له جنودو څخه به شمارشی.

دتقوی حقیقت دهغه کارترسره کول دی چی خدای یی په کړو امفرمایلی، اودهغوڅه ترک کول دی چی په متارکه یی امرکړی، اوهمدارنگه دمقدراتو اونورو آفاتو پروړاندی صبرکول، دتقوی نښه ده. تاسو سرتراپه نفس، سرتراپه هوا، ټول غیبت، اوکلا طبع اومیل یاست، له خدای اوله ریښتینو عارفانو بی خبره یاست، تاسواوستاسو په څیرملگری موتول لیونیان یاست. دلپوننتوب دغه دور هغه وخت پای ته رسیری، چی بنده دحق مجنون شی.

(ای دخدای بنده) ته له آخرت څخه غافل یی، اوپه دنیا پسی لگیایی. خپل حالی اولیری والی داولیاالله څخه پتوی، ددوی مجلسونه پریردی اوپه خپله رایه مغروره یی، آیا نه پوهییری چی هرچاچی درایی استبداد درلود، گمراه دی؟ هیڅ عالم نشته چی تل دعلم دازدیاد غوښتونکی نه وی، هیڅ عالم نشته چی ترده لور عالم نه وی، متعال خدای فرمایلی: **(وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلاً)**-«هماغه ډیرلر علم څخه پرته ندی درکړل شوی، سوره اسراء آیه ۸۵».

پس پرتالازمه ده چی له جماعت اواعظم سواد سره موافقت وکړی، اودحقیقت دلاریانو څخه پیروی وکړی. **(اتَّبِعُوا وَلَا تَتَّبِعُوا فَعْدَ كَفَيْتُمْ)**-«دراستانوڅخه پیروی وکړی اونوښتگراوبدعت کاره مه اوسی. تاسولره بسنه کوی». دغه لاره دنفس او هوا اوبیری پواسطه نه طی کیږی، بلکه په عمل اواخلاص اودخان قدرت اوخواک ترک کولو اودخدای ته په تسلیمدلو اودبیری په پرېښولو اوصبراوتائی سره ترسره کیدای شی، دغه کار په عجله سره نه ترسره کیږی، دغه کار دخدای له مردانوسره په یوځای کیدوکی دی. دمعرفت الله دسلاطینوسره هم ناستی شه ترڅودی دمعرف په جاده برابرکړی، اودرکاب سره گامونه واخله ترڅو دی رنځونه لیری کړی. که محب یی نو ددوی پسی به وی، اوکله چی دمحبوب مقام ته ورسیدی نوبیا دانوردی چی په تاپسی به روان وی، هرچاچی ددی مقام حلاوت(خواره) وځکل نوخدای یی پیژندلی. دښایستگانوسره کښیناستل دښایست نښانه ده. اوله دروغجنواومنافقینوسره ناسته دخدای دغصی دراپارولو سبب دی.

پرتالازمه ده چی تل دحق عزوجل مراقب اوسی، اوخپل نفس په هغه څه چی حق یی امرکړی وادارکړی. که ددنیا اواخرت سعادت اونیکمرغی غواړی، نودخدای غوښتنه درضا په سترگو ومنه، نفس دخدای داوامرو په ترسره کولو

اوله منهياتوڅخه په منع کولو وگوماره، هغه دآفاتو اوبلاو په وخت کې په صبر او شکیبایي سره عادت کړه. دمقدراتو پر وخت صبر اورضا، د نعمت په وخت شکر او سپاس واجب دی. هرکله که داسې وی نو ټولې موانع به دی له مخې پورته شي، د حق حضور به درته حاصل شي، یار اویاور اورینتیني ملگری به لاس ته راوړی، هرلوی ته چې پام وکړی د حق د معنوی خزانوسره به مخ وی، نوریه نوپاملرنه ونکړی چې چیرته او کوم ځای ته ننوتلی یی، ځکه هرځای چې وغورځول شي، راپورته به شي، ټول انس او جن به دی په خدمت کې وی، هرڅه او هرڅوک به درڅخه ویره ولری، ځکه هرڅوک چې له خدایه وویریږی، ټول له ده ویریږی، او هرچا چې له خدایه باک نه درلود، باید له هرچا او هرکس څخه وویریږی. هرڅوک چې د خدای خادم و، ټول یی په خدمت کې حاضر دی، څرنگه چې هغه د خدای بنده گی ضایع نکړه، نو ځکه دنورو د درناوی وړ وگرځید.

«کَمَا تَدِينُ تُدَانُ، كَمَا تَكُونُوا يُؤَلَّ عَلَيكُمْ»- «همداسی چې دی خدمت وکړ، همدارنگه به دی خدمت وشي، هرنگه چې اوسی په هماغه ډول به درباندی فرمانروایی وشي».

لویه خدایه، په دنیا او آخرت کې په احسان اولطف اوبزرگواری سره له مونږ سره چلند وکړه!
و«آتْنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ» آمین.